

(1. o.), második férje *Zademack* Pál, kóburgi énekes, harmadik férje *Doria* Lajos volt. Hamvait 1909. aug. 7-én Ujpestről dízsírhelybe áttették a kerepesi-uti temetőbe és Bartha Miklós és Beóthy Ákos sírjai mögött helyezték örök nyugalomra. (Elhunytáról Kuliffay Izabella iskolaigazgatónő adott ki gyászjelentést összes jóbarátai nevében.)

Dechamps (dösam) **Julien**, francia színtársulata (Compagnie Française des Artistes de S. A. R. le Prince Charles de Roumanie) 1881-ben vendégsszerepelt nálunk a Hungária nagytermében, egyfelvonásos vígjátékkal, operettekkel és monológokkal.

Declamatio, (deklamáció, latin) a. m. — szavalat. Hajdani színészeink szerint »szózatosság«, melyet nagyon szerettek művelni, mivel így hamarabb tűntek fel. A régi színészvilág a patetikus és declamáló tónust a németektől vette át és érthető, hogy pl. a pesti közönség ezt a magyaroktól is követelte. Azonban a természetes beszédmodor térfoglalásával a declamatio leszorul színpadjainkról.

Decoratio, (dekoráció, latin) = díszlet, díszítmény, (L. díszlet). A régi kritika (»Hazai és Külföldi Tudósítások«, »Honderű«, »Honművész«) sokszor *díszítmény* szót említ.

Decorator, (= dekorátor) a. m. díszlemező munkás. (A francia *decorateur*-ből.)

Decoratívók kis jegyzőkönyve volt a címe az első magyar színtársulat azon könyvének, amelybe a játékokhoz szükséges díszleteket jegyezték be, melyekre a sűgő tartozott felügyelni.

Decourcelle (dökurszel) **Pierre**, francia színműíró, sz. 1856. jan. 25-én, Párizsban, megh. u. o. 1926. okt. 11-én. Nálunk színre került művei: »Constantin abbé«, írta: *Cremieux*-vel, mely Ujházi Edének halhatatlan alakításra adott alkalmat. Bem. 1888. márc. 9-én. Nemzeti Színház. »A királyné dragonyosok«, operett. Tsz.: *Wenzel* Leopold és *Beauvallet* Frantz. Bem. 1895. máj. 4. Népszínház. »A két tacsó«, szmú

2 szakaszban és 8 képben. Ford.: *Komor* Gyula. Zen. szerz.: ifj. *Bokor* József. Bem. 1896. júl. 31. Budai Színikör és 1898. máj. 8. Népszínház. (A párizsi *Ambigu-színházban* 1897. ápr. 18-án 500-adszor került színre). »*Robinson Crusoe*«. Látv. szmú 3 felv., 9 képben. Ford.: *Komor* Gyula. Bem. 1900. jún. 1. Népszínház. »*Bébé hercegnő*«, operett 3 felv. Tsz.: *Berr*. Zen. szerz.: *Varney* Louis. Ford.: Mérei Adolf. Bem. 1904. szept. 22. Magyar Színház.

Decrescendo (olasz; ejtsd: dekressendo), zenében: fogyó erővel, halkítva, a hang erejét fokozatosan gyöngítve, ellentéte: *crescendo*.

Décsi Irén, színésznő, sz. 1895. okt. 21-én, *Budapesten*; színpályára lépett 1927. szept. havában.

Decsy Sámuel, (decsi), bölcsélet- és orvosdoktor, hírlapíró, sz. 1742. jan. 2-án, *Rimaszombatban*, megh. 1816. jan. 25-én, *Bécsben*, 1793-tól haláláig szerkesztette a »*Magyar Kurir*«-t, melyben sok jóakarattal támogatta a hazai színművészet ügyeit. Kitűnő munkája: *Pannonia fényesz*, vagy a hamvaiból feltámadt magyar nyelv. Bécs, 1790, — melyben a magyar színészet szükségességét hirdeti.

Dé-dé. (D. d.) (Lásd: *Directori debemus*).

Dédelgetett kedvenc. Szuperlativusza a »kedvenc színész«, illetve színésznő kifejezésnek. Legtöbb esetben a primadonnára értik.

Décsi színészet. A városban magyar színészek már a legrégebb időkben működtek. 1853. júl. havában Kaczvinszky János társulata járt a városban. A 60-as években erős művészetpártolás észlelhető. 1860. jan. havától Gerő Jakab hirdeti a kultúrát. A mai színház megépítési mozgalmá 1883. aug. havában indult meg, báró Bánffy Dezső és Biró Dezső buzgólkodására. A színház megnyílt 1886. nov. 3-án, műkedvelőkkel. Színre került: 1. »*Turuk*«, prólóg, írta *Kiss* J., mely így szól: